

Voorwoord

Een fatsoenlijk Aa en Hunze

Het CDA Aa en Hunze staat met een hoopvol verhaal midden in de samenleving. Wij komen op voor gewone mensen die elke dag het goede willen doen. Dagelijks bouwen wij met u aan deze mooie gemeente waarin wij mogen wonen, werken en recreëren. Waar mensen onderdeel zijn van een sterke gemeenschap en waar iedereen telt en ruimte krijgt om mee te doen. Een gemeente waar kinderen veilig opgroeien, ouderen goede zorg krijgen en de samenleving van iedereen is.

Ons verhaal

Het is juist de kracht van die samenleving waarin wij geloven. Waar mensen elkaar ontmoeten in dorpshuizen, kerken, verenigingen, sportclubs, en (familie-)bedrijven. Waar respect, waarden en normen niet ouderwets zijn, maar juist gekoesterd worden. Waar het algemeen belang boven het eigen belang gaat. Waar mensen verantwoordelijkheid nemen voor hun leefomgeving en omzien naar elkaar. Waar we Aa en Hunze beter doorgeven aan de volgende generaties. Samen kunnen we meer.

Een politiek van samenwerken

Vanuit die gedachte pakken wij onze verantwoordelijkheid graag op. Wij zijn ervan overtuigd dat er een politiek van samenwerken nodig is. Het CDA is een lokale partij met korte lijnen zowel met de Provincie Drenthe als met Den Haag. Wij staan voor een hoopvolle en constructieve koers.

Onze CDA-plannen

Voor u liggen onze plannen voor de periode 2026-2030. Ons verhaal voor Aa en Hunze. Om u te laten zien waar wij onze focus leggen en hoe wij willen bouwen aan de toekomst. Waar mensen tot hun recht komen en het goed en veilig leven is.

Leeswijzer

Op pagina 2 is de samenvatting van onze thema's te vinden. Op de pagina's 3 tot en met 7 zijn de uitgewerkte thema's te vinden.

Bouwen aan de toekomst doen we samen

Uw steun is onmisbaar om ons verhaal voor een fatsoenlijk Aa en Hunze vorm te geven. Wij nodigen u van harte uit om met ons te bouwen aan de toekomst. Want een sterke gemeente begint bij u, bij jou. Mogen wij op 18 maart 2026 op uw stem, op jouw stem rekenen?

CDA Aa en Hunze,

Albert Koops, voorzitter

Klaas Jan Stol, fractievoorzitter

Samenvatting CDA Gemeente Aa en Hunze 2026–2030:

1. **Meer betaalbare en passende woningen**

We bouwen extra woningen bovenop de huidige plannen, met aandacht voor starters, senioren en zorgwoningen. We doen dit duurzaam en dorpsgericht.

2. **Vroeg signalering van armoede en hulp bij schulden**

We zorgen voor één loket, snellere hulp, meer bekendheid van regelingen en effectieve samenwerking via het Armoedepact.

3. **Toegankelijke en nabije zorg**

We versterken informele zorg zoals mantelzorg en sociale huiskamers. We houden professionele ondersteuning bereikbaar en investeren in preventie en samenwerking in de zorgketen.

4. **Iedereen doet mee: samenbouwen aan een betrokken gemeenschap**

We luisteren naar iedereen, ondersteunen verenigingen en vrijwilligers. We zorgen dat iedereen gelijke kansen krijgt op een actief leven in Aa en Hunze. We zijn gastvrij en bieden een veilige haven aan diegenen die werkelijk in nood zijn. We houden rekening met de draagkracht en het integratievermogen van onze samenleving.

5. **Perspectief voor agrarische ondernemers en toekomstgerichte landbouw**

We ondersteunen onze agrariërs met ruimte voor innovatie, agrarisch natuurbeheer, transparant grondbeleid en ondernemerschap.

6. **Een sterke lokale economie met toekomst**

We stimuleren lokaal ondernemerschap, streven naar toerisme in balans en stimuleren digitale innovatie en duurzame groei.

7. **Bereikbaarheid als basisvoorwaarde: verbonden dorpen, bereikbare voorzieningen**

We behouden essentiële busverbindingen, ondersteunen kleinschalig vervoer en zorgen voor veilige, verlichte fietsroutes tussen dorpen.

8. **Verantwoord omgaan met natuur, klimaat en energie**

We nemen concrete maatregelen tegen wateroverlast en droogte, stimuleren lokale energieopwekking en beschermen ons landschap tegen verrommeling.

9. **Regie op de leefomgeving met heldere keuzes**

Via de Omgevingsvisie kiezen we voor kwaliteit, burgerparticipatie en behoud van het karakter van onze dorpen en landschappen.

10. **Veilige dorpen en gezonde leefomgeving**

We zetten in op veilige verkeerssituaties, digitale weerbaarheid en een groene leefomgeving waar mensen zich thuis en beschermd voelen.

11. **Bestuur en financiën**

Het CDA wil verantwoord, zuinig en netjes omgaan met de gemeentelijke financiën. Het is geld van ons allemaal. Hiermee voorkomen we dat we de rekening onnodig doorschuiven naar een volgende generatie. Schulden van vandaag zijn de lasten van morgen.

1. Wonen¹: betaalbaar, bereikbaar en passend

Van krimp naar groei, met behoud van dorpskarakter

Aa en Hunze is een geliefde gemeente om te wonen met ruimte, rust en natuur. Toch is het vinden van een betaalbare en passende woning lastig. Wij kiezen voor dorpsgericht duurzaam bouwen, met oog voor starters, senioren en zorgwoningen. Zo behouden we het dorpskarakter en geven we ruimte aan nieuwe woonvormen die passen bij onze samenleving.

Dit willen we bereiken:

- Opscalen woningbouw bovenop huidig programma. (tot 2032 835 woningen extra²)
- Bouwen in balans met landschap en karakter.
- Bouw van starters- en seniorenwoningen stimuleren.
- Naoverhofjes en zorgwonen mogelijk maken.
- Zorgen voor voldoende sociale huurwoningen.
- Het gebruik van de starters- en blijvers lening stimuleren³.
- Gemeentelijke grondpositie versterken.
- Inwoners actief betrekken bij het opstellen of vernieuwen van de woonvisie. (*huidige is van 2020: Buitengewoon wonen Aa en Hunze*)
- [Woningbouw Monitor](#) breed bekend maken.

2. Armoede en schulden: perspectief bieden, mensen laten meedoen

Vroeg signaleren, samen oplossen

Nog steeds is er een deel van de inwoners van Aa en Hunze die financiële zorgen heeft. Het CDA Aa en Hunze vindt dat niemand door geldzorgen in een sociaal isolement mag raken. Vroegtijdige hulp, toegankelijke ondersteuning en een persoonlijke benadering maken het verschil. Ons uitgangspunt: voorkomen is beter dan genezen, en iedereen moet kunnen blijven meedoen – zeker kinderen.

Dit willen we bereiken:

- Eén duidelijk meldpunt voor geldzorgen, zodat inwoners snel en laagdrempelig hulp kunnen vinden.
- Actieve vroeg signalering via woningcorporaties, energiebedrijven, zorgverleners en scholen. Om te voorkomen dat schulden razendsnel oplopen.
- De gemeente kiest voor sociale incasso, met zo min mogelijk gebruik van incassobureaus, zodat een stapeling van extra incassokosten wordt voorkomen.
- Goede afstemming, persoonlijke begeleiding en samenwerking tussen schuldhelpverlening, budgetcoaches en vrijwilligers zoals schuldhelpmaatjes.
- Heldere communicatie over bestaande regelingen. en uitnodigen tot gebruik van de Voorzieningen Wijzer. Deze Voorzieningenwijzer geeft inzicht in alle inkomensregelingen.
- Kinderen mogen nooit de dupe worden van armoede: daarom investeren we in breed toegankelijke sport en cultuur.

¹ <https://allecijfers.nl/gemeente/aa-en-hunze/>

² Programma wonen 2024-2025

³ Een **starterslening** helpt starters hun eerste woning te kopen met een extra lening bovenop hun hypotheek, terwijl een **blijverslening** huiseigenaren ondersteunt bij het financieren van woningaanpassingen om langer zelfstandig te blijven wonen.

3. Zorg: voor elkaar en met elkaar

Zorg begint bij nabijheid

Zorg is geen luxe, het is een basisvoorwaarde voor een fatsoenlijk leven. Het CDA Aa en Hunze staat voor een samenleving waarin mensen voor elkaar zorgen, vanuit naoberschap. Door de vergrijzing zullen we als inwoners vaker een beroep op elkaar moeten doen. Tegelijkertijd moet ook de professionele zorg goed en bereikbaar geregeld zijn: dichtbij, toegankelijk en passend.

Onze gemeente kent veel actieve inwoners die klaarstaan voor een ander: mantelzorgers, vrijwilligers, buurtgenoten. Die kracht moeten we koesteren én ondersteunen. Want alleen als informele en formele zorg goed samenwerken, kunnen we de groeiende vraag naar zorg aan.

In een tijd van personeelstekorten, stijgende kosten en toenemende vergrijzing is het extra belangrijk om te investeren in preventie, samenwerking en maatwerk.

Dit willen we bereiken:

- Sociale huiskamers versterken.
- Waardering en ondersteuning voor mantelzorgers.
- Vrijwilligers actief opleiden en ondersteunen.
- Laagdrempelige zorg zonder ingewikkelde indicaties.
- Cliëntenraad bij Attenta⁴.
- Zorg-/Dorpscoöperaties begeleiden en versterken.
- Effectief samenwerken in de zorg- en onderwijszorgketen.
- Gezond en fit ouder worden stimuleren.
- Preventieprogramma's voor specifieke doelgroepen.
- Steun versterken van digitale vaardigheden inwoners die hier moeite mee hebben.
- Steun bij digitale belemmeringen.

4. Iedereen doet mee: samenbouwen aan een betrokken gemeenschap

Gelijke kansen voor iedereen

De kracht van Aa en Hunze zit in de mensen: verenigingen, scholen, vrijwilligers en initiatieven. Dorpshuizen zijn het kloppend hart van onze dorpen. Ze brengen mensen samen, versterken de gemeenschapszin en bieden ruimte voor verenigingen zorg en ontmoeting. Wij willen een gemeenschap waarin iedereen zich welkom voelt, gelijke kansen krijgt en mee kan doen – jong én oud. Goed onderwijs is de basis, verenigingen en vrijwilligers zijn de ruggengraat.

Het CDA Aa en Hunze staat pal voor de vrijheid van onderwijs en vindt dat elk kind in Aa en Hunze toegang moet hebben tot kwalitatief goed en passend onderwijs, dichtbij huis. We staan voor diversiteit van onderwijs, zoals scholen die werken vanuit christelijke waarden, en investeren in stevige onderwijshuisvesting die voldoet aan de eisen van deze tijd.

Dit willen we bereiken:

- Dorpshuizen blijvend ondersteunen.
- Onderwijshuisvesting moderniseren en verduurzamen.

⁴ De gemeente Aa en Hunze heeft een Adviesraad Sociaal Domein (ASD). Deze raad adviseert het college van B&W gevraagd en ongevraagd over: participatie, jeugdzorg, wonen, zorg en welzijn.

- Scholen waar mogelijk in dorpen behouden.
- Inzetten op integrale kind centra (IKC) bij nieuwbouw.
- Gelijke kansen in onderwijs, sport én cultuur waarborgen.
- Kinderen in armoede ondersteunen via Stichting Leergeld en het programma Nij Begun.
- Inclusieve speelplekken en voorzieningen realiseren.
- Effectieve samenwerking met WPDA: meer inclusieve werkplekken en garantiestages.
- Vrijwilligers waarderen en ondersteunen.
- Samen met inwoners plannen maken voor hun dorpen.
- We blijven ons inzetten voor de opvang van vluchtelingen en/of asielzoekers die recht hebben op een verblijf in Nederland.

5. Landbouw: toekomst bieden, verbonden met landschap en gemeenschap

Agrarische ondernemers horen bij Aa en Hunze

De landbouw vormt al generaties lang het hart van Aa en Hunze. Onze agrarische ondernemers produceren voedsel en hebben een belangrijke rol in het beheer en onderhoud van het landschap. Het CDA Aa en Hunze kiest voor een gemeente die samen met agrarische ondernemers werkt aan de toekomst.

De stikstofopgave heeft een enorme impact op inwoners en het platteland. Wat ons betreft is het stikstofprobleem een voorbeeld van een onderwerp waarbij theorie en overheid leidend zijn geworden maar helemaal los zijn komen te staan van praktijk en samenleving. Wij willen het in Drenthe helemaal andersom hebben; de praktijk en samenleving voorop en de theorie en overheid daarop laten aansluiten. Maar dan wel op de praktische en nuchtere Drentse manier. Doelsturing moet daarbij leidend zijn.

Dit willen we bereiken:

- Diversiteit in de landbouw laten bij de ondernemer en zo mogelijk ondersteunen.
- Korte ketens en het gebruik van streekproducten versterken.
- Ruimte voor verbrede landbouw.
- Bewaken van betrokkenheid agrarische ondernemers bij gebiedsprocessen in het kader van water en natuuropgaven.
- Inzetten op betrekken van lokale agrarische sector bij berm/slootbeheer/gemeentelijke natuurpercelen.

6. Economie, recreatie en toerisme: lokaal sterk en duurzaam verbonden

Ondernemen met oog voor mens, landschap en toekomst

Een sterke lokale economie is de motor van leefbare dorpen. Het CDA Aa en Hunze kiest voor ondernemerschap dat kansen biedt, banen schept en verbonden is met landschap en gemeenschap. Wij geloven in familiebedrijven, het MKB en de kracht van recreatie en toerisme- maar altijd in balans met natuur en leefbaarheid.

Dit willen we bereiken:

- Meer werkgelegenheid in MKB.
- Betere aansluiting van inwoners op passende banen.
- (Familie-)bedrijven en starters ondersteunen. Een divers winkelbestand in kleine kernen is essentieel voor de leefbaarheid.
- Toename van recreatieve bestedingen in voor- en naseizoen.
- Permanente bewoning op vakantieparken is niet toegestaan. We willen hier actief op handhaven.

- Balans tussen economische groei, landschap en leefbaarheid.
- We vinden het belangrijk dat natuur en landschap toegankelijk blijven voor inwoners en bezoekers.
- Toegankelijk ondernemersloket en vlotte dienstverlening.
- Innovatie stimuleren via kennisevents, workshops en subsidies.
- Lokale inkoop en klimaat adaptief inrichten van bedrijfsterreinen en bedrijfslocaties.
- Extra aandacht voor en ondersteuning bij de verduurzaming van bedrijven.

7. Mobiliteit: verbonden dorpen, bereikbare voorzieningen

Bereikbaarheid als basisvoorwaarde

Mobiliteit is cruciaal voor een plattelandsgemeente. Het CDA Aa en Hunze wil veilige straten, goed OV en alternatieven waar de bus niet rijdt, zoals de OV-taxi. Zo blijft iedereen verbonden met werk, zorg en onderwijs.

Dit willen we bereiken:

- 30 km/u in dorpen waar dat kan.
- Slimme verlichting op fietsroutes.
- Veilige oversteken en toegankelijke stoepen.
- Behoud van huidige OV-verbindingen.
- Meer oplaadpunten en deelmobiliteit.
- Fietsgebruik en verkeerseducatie stimuleren.

8. Natuur en klimaat: goed rentmeesterschap voor volgende generaties

Leefbare dorpen, gezond landschap

Aa en Hunze is rijk aan natuur en landschappelijke waarde. Het bekenstelsel van de Drentse Aa speelt samen met de Hunze een belangrijke rol in ons landschap. Tegelijkertijd worden we lokaal geraakt door klimaatverandering. Het CDA Aa en Hunze kiest voor praktisch beleid met oog voor biodiversiteit, waterbeheer en energietransitie.

Dit willen we bereiken:

- Wateropvang en afwatering bij herinrichting van terreinen/landschap.
- Minder verharding, meer groen in dorpen.
- Vergroening van tuinen en openbare plekken.
- Lokale energieopwekking met toepassing van de zonneladder⁵.
- Energiecoöperaties ondersteunen.
- Kavelruil inzetten voor klimaat- en landbouwopgaven.
- Biodiversiteit versterken en agrarisch natuurbeheer waarderen.

9. Omgevingsvisie en grondbeleid: ruimte met richting

Lokale regie, samenbouwen aan de leefomgeving

Met de Omgevingswet krijgen we meer zeggenschap over onze leefomgeving. Het CDA Aa en Hunze kiest voor duidelijke kaders, participatie en behoud van dorpsidentiteit. Landbouwgrond en open landschap beschermen we, zodat er ruimte is voor wonen, werken en voedselproductie.

Dit willen we bereiken:

⁵ Een zonneladder is een voorkeursvolgorde van het plaatsen van zonnepanelen. Bijvoorbeeld eerst op gebouwen en daarna op terreinen in bebouwd gebied of het buitengebied.

- We stellen een centraal meldpunt in Aa en Hunze voor waar klachten over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen in de landbouwpraktijk kunnen worden gemeld.
Gewasbeschermingsmiddelen helpen boeren om een stabiele en veilige voedselproductie te garanderen. We vertrouwen op de wetenschappelijke en onafhankelijke beoordelingen van gewasbeschermingsmiddelen door het Ctgb (College voor toelating gewasbeschermingsmiddelen en biociden).⁶ We respecteren hun analyses en methoden, die zijn verankerd in Europese en nationale wetgeving. Een gezonde leefomgeving voor omwonenden vraagt om zorgvuldig gebruik van gewasbeschermingsmiddelen.
- Bescherming landbouwgrond als basis voor voedselproductie.
- Breed gedragen dorpsvisies verankeren in gemeentelijk beleid.
- Kaders opstellen voor nieuwe ruimtelijke initiatieven.
- Open landschap behouden, inbreiding boven uitbreiding.
- Grond verwerven voor woningbouw en maatschappelijke doelen.
- Kavelruil en herverkaveling ondersteunen.
- Duurzaamheid, netcongestie en klimaat meenemen in planvorming.

10. Veiligheid en leefomgeving: zeker zijn van een veilige plek

Zorg voor elkaar, bescherming door de overheid

Veiligheid is meer dan blauw op straat. Het gaat om zekerheid, rust en vertrouwen in je buurt. Ook digitale veiligheid en een gezonde leefomgeving vragen om aandacht. Het CDA Aa en Hunze werkt aan veiligheid in dorpen, online en in het verkeer.

Dit willen we bereiken:

- Buurt- en dorpencoördinatoren versterken.
- Ondersteunen bij digitale weerbaarheid.
- Handhaven tegen ondermijning en overlast.
- Investeren in verkeersveiligheid en verlichting.
- Gezonde, groene en toegankelijke leefomgeving.
- Geen extramaatregelen bovenop de nationale/Europese regelgeving ten aanzien van gewasbescherming.
- Voorbereiding op noodsituaties.
- Melding en terugkoppeling over leefbaarheidsproblemen verbeteren.

11. Bestuur en Financiën

Het geld van de gemeente is van ons allemaal. Het CDA Aa en Hunze gaat zuinig en netjes om met financiën, zodat lasten niet onnodig naar volgende generaties worden doorgeschoven. We kiezen voor realisme: de vervuiler betaalt, en lastenverhoging alleen als dit inwoners ten goede komt.

Dit willen we bereiken:

- Efficiëntie in de gemeentelijke organisatie vergroten.
- Gemeente beperkt zich tot kerntaken.
- Geen extra taken uitvoeren zonder duidelijke meerwaarde.
- Principe 'de vervuiler betaalt' strikter toepassen.

⁶ [Wat doet het Ctgb?](#)